

REFERAT Udsatterådet d. 30-04-2026

Mødedato Torsdag d. 30. april 2026 kl. 09:00

Mødested Regionshuset Aarhus, mødelokale 20, Olof Palmes Allé 15, 8200 Aarhus N

Indholdsfortegnelse

Velkomst.....	3
Præsentation af medlemmerne i dialogforum på psykiatriområdet.....	4
Kommissorium og opgaver for dialogforum på psykiatriområdet.....	5
Opfølgning på Udsatterådets anbefalinger.....	6
Drøftelse af input til Region Midtjyllands regionale sundhedsplan.....	8
Aktuelt fra foreningerne i Udsatterådet.....	10
Aktuelt fra Region Midtjylland.....	11
Godkendelse af mødeplan for 2026.....	12
Opsamling og afrunding på mødet.....	13
Mødedeltagelse.....	14

Punkt 1: Velkomst

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Velkomst og gennemgang af programmet for mødet ved Helle Jensen, formand for Udsatterrådet.

Praktiske oplysninger

Mødet holdes torsdag den 30. april 2026 kl. 9.00-12.00.

Mødet holdes i Regionshuset Aarhus, Olof Palmes Allé 15, 8200 Aarhus N. Mødet er i mødelokale 20 i stueetagen.

Der er mulighed for gratis parkering ved Regionshuset Aarhus.

Der er forplejning til mødet.

Beslutning

Helle Jensen, formand for Udsatterrådet, bød velkommen til mødet og præsenterede kort programmet for mødet.

Punkt 2: Præsentation af medlemmerne i dialogforum på psykiatriområdet

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Regionsrådet for Region Midtjylland har besluttet at videreføre Udsatterådet i 2026.

Regionsrådet har i den forbindelse udpeget følgende medlemmer til Udsatterådet. For repræsentanterne for foreninger er der primært tale om genudpegninger.

Fra regionsrådet:

- Helle Jensen, formand
- Vivi Altenburg
- Rose-Marie Møllerup
- Majbritt Birkholm / Nicolai Estrup

Fra foreninger:

- Karen Elisabeth Vestergaard, Røde Kors
- Anders Stagis, Blå Kors
- Anders Sørensen, KFUK's sociale arbejde
- Freddy Nielsen, SAND – De hjemløses landsorganisation
- Birgitte Thorup, Kirkens Korshær
- Kristina Louise Bliksted, Foreningen Social Sundhed
- Annie Røn, Bedre Psykiatri
- Susanne B. Andersen, Lev
- Marianne Wellberg Olsen, Den Sociale Retshjælp
- Et medlem fra Center for seksuelt Misbrugte

Formand og næstformand

Regionsrådet har udpeget Helle Jensen som formand for Udsatterådet.

Kristina Louise Bliksted er tidligere udpeget af foreningsrepræsentanterne som næstformand.

Præsentationsrunde

Der er på mødet en præsentationsrunde for medlemmerne af Udsatterådet.

Repræsentanterne fra foreningerne vil i den forbindelse have mulighed for at give en kort introduktion til deres respektive foreninger.

Beslutning

Der var en præsentationsrunde blandt medlemmerne af Udsatterådet.

Der blev desuden orienteret om, at Mette Møller Løvstad fra Center for Seksuelt Misbrugte er udtrådt af Udsatterådet. Center for Seksuelt Misbrugte vil indstille en ny re-præsentant.

Punkt 3: Kommissorium og opgaver for dialogforum på psykiatriområdet

1-01-81-11-23

Resume

Der orienteres om kommissoriet for Region Midtjyllands Udsatteråd.

Indstilling

Det indstilles,

at orienteringen om kommissoriet for Region Midtjyllands Udsatteråd tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har besluttet at videreføre kommissoriet for Udsatterådet uændret i 2026.

Der er på mødet en kort præsentation af kommissorium og opgaver for Udsatterådet

Af kommissoriet fremgår blandt andet følgende om Udsatterådets opgaver:

”Udsatterådet i Region Midtjylland er et dialogforum, der medvirker til en styrkelse af dialogen og samskabelsen mellem borgere, foreninger, civilsamfundet og det politiske system i Region Midtjylland i forhold til mennesker i udsatte positioner i regionen.

Formålet med Udsatterådet er at sikre, at viden og erfaringer om de særlige behov og ønsker for mennesker i udsatte positioner høres og inddrages i politiske beslutninger og administrativ praksis i Region Midtjylland. Det skal bidrage til bedre og mere fleksible tilbud, bedre forebyggelse og dermed til større lighed i sundhed for alle borgere i regionen.

Udsatterådet skal ligeledes bidrage til at identificere problemstillinger i det tværsektorielle samarbejde omkring mennesker i udsatte positioner og dermed understøtte arbejdet med at skabe sammenhængende indsatser for borgerne.

I forhold til Udsatterådets arbejde forstås mennesker i udsatte positioner i denne sammenhæng bredt og omfatter børn, unge og voksne samt pårørende, der har en eller flere tunge sociale udfordringer.”

Opgaverne er nærmere beskrevet i kommissoriet.

Kommissoriet for Region Midtjyllands Udsatteråd er vedlagt.

Beslutning

Udsatterådet tog orienteringen om kommissoriet for Region Midtjyllands Udsatteråd til efterretning.

Bilag

Kommissorium for Region Midtjyllands Udsatteråd

Oplæg om kommissoriet

Punkt 4: Opfølgning på Udsatterådets anbefalinger

1-01-81-11-23

Resume

Udsatterådet drøfter, hvordan man vil arbejde med at følge op på Udsatterådets anbefalinger.

Indstilling

Det indstilles,

at Udsatterådet drøfter, hvordan rådet vil arbejde videre med de anbefalinger, som Udsatterådet har udarbejdet i 2025.

Sagsfremstilling

Udsatterådet formulerede i 2025 en række anbefalinger til Region Midtjylland, der kan bidrage til arbejdet med lighed i sundhed i den nye sundhedsregion og i de nye sundhedsråd. Anbefalingerne er vedlagt.

Anbefalingerne tager udgangspunkt i Udsatterådets to mærkesager: ”systemet kan ikke sige nej” og ”traumebevidst tilgang”.

Udsatterådet formulerede følgende ni overordnede anbefalinger til at styrke ligheden i sundhed for borgere i sårbare positioner i Region Midtjylland:

1. Udsatterådet anbefaler, at sundhedsvæsenet i højere grad særligt tilgodeser de sårbare borgere, både fagligt, menneskeligt/kulturelt og ressourcemæssigt.
2. Udsatterådet anbefaler, at der indføres et princip om, at der ikke er nogen forkert indgang til sundhedsvæsenet. Adgangen til sundhedsvæsenet bør være fleksibel og nem, særligt for borgere i sårbare positioner.
3. Udsatterådet anbefaler, at der indføres et princip om, at man fra sundhedsvæsenets side ikke slipper en borger, før en anden har taget over.
4. Udsatterådet anbefaler, at der arbejdes for flere relevante tilbud til borgere i sårbare positioner i det formelle sundhedsvæsen.
5. Udsatterådet anbefaler, at der arbejdes med at styrke udsattefagligheden i sundhedsvæsenet og at tilvejebringe større viden om, hvad der virker for borgere i sårbare positioner.
6. Udsatterådet anbefaler, at der arbejdes for at skabe en mere traumebevidst tilgang til borgere i sårbare positioner i sundhedsvæsenet.
7. Udsatterådet anbefaler, at samarbejdet mellem sundhedsvæsenet og civilsamfundet udbygges og systematiseres, så den viden og de ressourcer, der er i civilsamfundet, kan sættes endnu bedre i spil.
8. Udsatterådet anbefaler, at der arbejdes for en mere anerkendende og inddragende tilgang til samspillet mellem sundhedsvæsenet og patienter og pårørende.
9. Udsatterådet anbefaler, at der arbejdes for, at de praktiserende læger får en styrket rolle som nøglepersoner i forhold til at styrke lighed i sundhed for borgere i sårbare positioner.

Regionsrådet har drøftet anbefalingerne i oktober 2025, hvor det blev besluttet, at Udsatterådets anbefalinger skal overbringes til det nye regionsråd og de nye sundhedsråd til inspiration i arbejdet med at skabe mere lighed i sundhed i Region Midtjylland.

Derfor vil anbefalingerne også indgå i arbejdet med regional sundhedsplan og de lokale nærsundhedsplaner, der skal udarbejdes af de enkelte sundhedsråd for deres område.

Udsatterådet drøfter, hvordan man vil arbejde med at følge op på Udsatterådets anbefalinger. Herunder hvordan man vil prioritere arbejdet i 2026.

Beslutning

Udsatterådet drøftede, hvordan rådet vil arbejde videre med de anbefalinger, som Udsatterådet har udarbejdet i 2025.

Udsatterådet drøftede, hvordan man fra Udsatterådets side bedst kan komme igennem til det politiske system med rådets anbefalinger og øvrige input. Der var i den forbindelse enighed om, at Udsatterådet bør fokusere på de udfordringer, som regionsrådet kan ændre på.

Der var i drøftelsen desuden en række forslag til, hvad der kan arbejdes videre med, herunder muligheden for en flex-klinik, de praktiserende lægers rolle som indgang til sundhedsvæsenet, anbefalingen om ikke at slippe en borger før en anden tager over (og behovet for en oversigt over tilbuddene i civilsamfundet, som man fra sundhedsvæsenets side kan overdrage til), no-wrong-door-princippet, behovet for understøttelse af tilbuddene i civilsamfundet, forbedring af samarbejdet mellem sektorerne om de udsatte og sårbare borgere, målstyring ud fra andre mere kvalitative mål mm.

Der var også et forslag fra foreningernes side om, at sundhedsrådene drøfter Udsatterådets anbefalinger og melder tilbage på, hvordan de vil arbejde med dem. Og ligeledes et ønske om, at regionsrådets forpligter sig på at høre Udsatterådet i alle relevante beslutninger med betydning for sårbare og udsatte borgere.

Der var enighed om at Udsatterådet skal fokusere på at arbejde med én eller nogle få anbefalinger for at få større gennemslagskraft. Det blev derfor aftalt, at der på næste møde i Udsatterådet skal aftales hvilke(n) anbefaling(er), der skal arbejdes fokuseret med.

Bilag

Anbefalinger fra Region Midtjyllands Udsatteråd

Punkt 5: Drøftelse af input til Region Midtjyllands regionale sundhedsplan

1-01-81-11-23

Resume

Udsatterrådet drøfter input til den regionale sundhedsplan.

Indstilling

Det indstilles,

at Udsatterrådet drøfter input til arbejdet med regional sundhedsplan i Region Midtjylland, og

at Udsatterrådet udpeger 2-3 foreningsrepræsentanter, der skal deltage i et møde med regionsrådets udvalg for sundhedsplanlægning.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland er i gang med at lave en ny regional sundhedsplan, som sætter retningen for sundhedsvæsenet de kommende år.

I den forbindelse er det vigtigt, at erfaringer og perspektiver fra patienter, pårørende og brugere bliver tænkt ind fra starten.

Udsatterrådet inviteres på den baggrund til at bidrage med deres viden og holdninger, så forenings- og borgerperspektivet bliver en del af grundlaget for den regionale sundhedsplan.

Konkret vil regionen gerne have input til:

- Hvad der er vigtigt at prioritere i fremtidens sundhedsvæsen
- Hvilke behov og udfordringer patienter og pårørende står med
- Hvilke områder der særligt kalder på forbedringer de næste fire år.

Inputtene skal bruges i arbejdet med den politiske del af den regionale sundhedsplan – altså den del, der sætter retning og prioriteringer.

Møde med regionsrådet udvalg for sundhedsplanlægning

Som led i processen inviteres Udsatterrådet til at sende 2-3 foreningsrepræsentanter til et møde i udvalg for sundhedsplanlægning den 9. juni 2026.

Her kan I præsentere jeres vigtigste budskaber og gå i dialog med politikerne.

Dette udvalg har til opgave at forberede den regionale sundhedsplan inden for rammerne af den nationale sundhedsplan

Som forberedelse til mødet den 9. juni 2026 anmodes Udsatterrådet om at drøfte følgende:

- Hvad er det vigtigste, vi vil bringe ind i arbejdet med sundhedsplanen?
- Hvilke erfaringer fra borgere og foreninger skal frem i lyset?
- Hvilke konkrete ændringer eller forbedringer vil vi pege på?

På den måde sikres det, at borger- og foreningsperspektivet kommer tydeligt på banen i udarbejdelsen af den regionale sundhedsplan.

Der vil senere også være mulighed for at give input, når et udkast til den regionale sundhedsplan sendes i høring i løbet af efteråret 2026.

Patientinddragelsesudvalget, dialogforum på psykiatriområdet og dialogforum for det regionale socialområde vil ligeledes blive inviteret til at komme med deres input til den regionale sundhedsplan og til at deltage i mødet den 9. juni 2026 med Udvalget for sundhedsplanlægning.

Administrationen vil på mødet give en kort præsentation om den regionale sundhedsplan som indledning til drøftelsen.

Om den regionale sundhedsplan

Den regionale sundhedsplan kommer til at bestå af en politisk del og et tilhørende plangrundlag.

Den politiske del beskriver, hvilken retning regionsrådet ønsker at sætte for fremtidens sundhedsvæsen i Region Midtjylland og tilhørende konkrete handlinger. Der vil være en beskrivelse af særlige politiske/strategiske fokusområder i Region Midtjylland (herunder fx mental sundhed, kultur som sundhedsfremme, bæredygtighed, mv.).

Plangrundlaget beskriver sundhedstilstanden i regionen, plangrundlag for hospitalerne, samarbejde med det nære sundhedsvæsen, teknologisk understøttelse af fremtidens sundhed, forskning og udvikling samt uddannelse og arbejdsstyrkeplanlægning. Plangrundlaget henviser derudover til øvrige strategier og planer på sundhedsområdet (fx akutplan, fødeplan, forskningsstrategi, psykiatriplan mv.).

Den kommende regionale sundhedsplan baserer sig dermed på den gældende hospitals- og sundhedsplan. Denne kan ses [her](#).

Beslutning

Chefkonsulent Berit Kamp Kragh og AC-fuldmægtig Emma Odde Koch fra Sundhedsplanlægning gav en kort orientering om arbejdet med den regionale sundhedsplan og processen for inddragelse af Udsatterådet i dette arbejde.

Udsatterådet drøftede herefter input til arbejdet med regional sundhedsplan i Region Midtjylland. Der var følgende input fra Udsatterådets medlemmer:

- Behovet for at styrke de relationelle kompetencer i sundhedsvæsenet (læger, hospitaler mv.).
- Muligheden for at praktiserende læger kan specialisere sig i at betjene udsatte og sårbare borgere (en certificeringsordning eller lignende).
- Lære af de læger, der gode til at hjælpe udsatte og sårbare borgere.
- Behov for fleksibilitet og vidensdeling – minimere silotænkning og rigide regler, som kan hindre hjælpen til udsatte og sårbare borgere.
- Nærhed handler ikke kun om geografi, men også om nærvær.
- Kan der sættes måltal i sundhedsplanen i forhold til kvaliteten.
- Der er behov for at styrke kompetencerne hos de pårørendes og andre omkring de sårbare og udsatte borgere.
- Der er særlige udfordringer for de udsatte og sårbare borgere, der ikke har pårørende eller andet netværk. Her bør sundhedsvæsenet sørge for en anden løsning, så borgeren ikke står helt alene (fx henvise til civilsamfundet).
- Kan en flex-klinik være en del af løsningen i forhold til de udsatte og sårbare borgere.
- De udsatte og sårbare borgere kan være en udfordrende gruppe at arbejde med. Der skal mere tid og særlige rammer til dette arbejde. Tid er dog ikke nok alene, da der også er behov for en anden tilgang til mødet og behandlingen af målgruppen.
- Der er særlige udfordringer som følge af digitalisering for de udsatte og sårbare borgere. Der er brug for andre måder at give information mm. til disse borgere.
- Civilsamfundet skal være mere synligt for sundhedsvæsenet.
- Der er behov for, at regionen samarbejder med og investerer i civilsamfundet.
- Uddannelse og efteruddannelse af sundhedspersonale kan bruges til at synliggøre civilsamfundet.

Udsatterådet udpegede Kristina Louise Bliksted, Karen Elisabeth Vestergaard og Susanne B. Andersen som Udsatterådets repræsentanter i mødet med regionsrådets udvalg for sundhedsplanlægning om sundhedsplanen.

Det blev endvidere aftalt, at Udsatterådets anbefalinger skal sendes til udvalg for sundhedsplanlægning, så udvalget kender dem.

Bilag

Oplæg om regional sundhedsplan

Punkt 6: Aktuelt fra foreningerne i Udsatterådet

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Foreningsrepræsentanterne i Udsatterådet orienterer om nyt fra foreningerne.

Beslutning

Birgitte Thorup fra Kirkens Korshær orienterede om, at foreningen bliver hårdt ramt af Aarhus Kommunes spareplan.

Karen Elisabeth Vestergaard fra Røde Kors orienterede om, at foreningens tilbud for hjemløse oplever et større pres end tidligere. Det er som følge af afledte effekter af Aarhus Kommunes spareplan.

Kristina Louise Bliksted fra Foreningen Social Sundhed fortalte, at foreningen ikke oplever, at besparelserne i Aarhus Kommune er på det sociale område og ikke på sundhedsområdet. Kristina Louise Bliksted orienterede desuden om, at Foreningen Social Sundhed sammen med Aarhus Universitetshospital og Aarhus Universitet har fået forskningsmidler til at undersøge effekten af civilsamfundet i Akutmodtagelsen.

Anders Sørensen fra KFUK's sociale arbejde oplyste om, at foreningen ser, at kommunerne og regionen p.t. er meget optaget af at skelne mellem kan- og skal-opgaver i tilbuddene til de udsatte borgere. Det giver ikke den bedste hjælp til borgerne.

Punkt 7: Aktuelt fra Region Midtjylland

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Der orienteres på mødet om aktuelle tiltag i Region Midtjylland relation til Udsatterådets arbejde.

Der vil være en orientering om status på arbejdet med implementering af sundhedsreformen i Region Midtjylland, herunder arbejdet i de nye sundhedsråd.

Beslutning

Der var under punktet en drøftelse af Udsatterådets holdning til det fremtidige samarbejde mellem Region Midtjylland og foreningerne.

Foreningerne i Udsatterådet tilkendegav, at det er nødvendigt med et særligt politisk og administrativt fokus i forhold til at sikre lighed i sundhed for udsatte og sårbare borgere.

Det var samtidig foreningernes vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at dette forsøges løst alene i de fem nye patient- og pårørenderåd, der etableres i 2027 i tilknytning til hvert sundhedsråd. Der er brug for flere perspektiver fra foreningerne/civilsamfundet på, hvordan man kan mindske uligheden i sundhed for Udsatterådets målgrupper, end det vil være muligt i de enkelte patient- og pårørenderåd.

Der var på den baggrund et ønske fra Udsatterådets side om at videreføre et tilsvarende råd fra 2027 og frem.

Det blev aftalt, at der på Udsatterådets næste møde den 25. juni skal udarbejdes en anbefaling til regionsrådet med Udsatterådets anbefalinger til den fremtidige organisering af dialog og inddragelse i forhold til udsatte og sårbare borgere.

Punkt 8: Godkendelse af mødeplan for 2026

1-01-81-11-23

Resume

Der fremlægges forslag til mødeplan for Udsatterrådet for 2026.

Indstilling

Det indstilles,

at mødeplanen for Udsatterrådet for 2026 godkendes.

Sagsfremstilling

Ifølge kommissoriet afholdes der to til fire møder i Udsatterrådet om året.

Det foreslås, at Udsatterrådet holder yderligere tre møder i 2026.

Der foreslås følgende mødeplan for resten af 2026

- Torsdag den 25. juni 2026 kl. 9.00-12.00
- Fredag den 4. september 2026 kl. 9.00-12.00
- Torsdag den 19. november 2026 kl. 9.00-12.00.

På baggrund af drøftelserne på dagens møde vil der blive udarbejdet et forslag til en arbejdsplan for Udsatterrådet i 2026.

Beslutning

Udsatterrådet godkendte mødeplanen for 2026.

Der er således aftalt følgende møder for resten af 2026:

- Torsdag den 25. juni 2026 kl. 9.00-12.00
- Fredag den 4. september 2026 kl. 9.00-12.00
- Torsdag den 19. november 2026 kl. 9.00-12.00.

Det blev aftalt, at møderne holdes i Regionshuset i Aarhus.

Der var en række forslag til emner til møderne. Herunder et møde med den nye socialoverlæge på Socialmedicinsk Klinik, status på dobbeltdiagnosebehandlingstilbuddet, de praktiserende lægers vigtige rolle som indgang til sundhedsvæsenet, domsanbragte udviklingshandicappede mm.

Punkt 9: Opsamling og afrunding på mødet

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Der samles op på beslutninger og aftaler fra mødet.

Beslutning

Formand for Udsatterrådet Helle Jensen samlede op på mødet.

Udsatterrådet har drøftet opfølgningen og det videre arbejde med rådets anbefalinger og aftalt, at der på det næste møde skal besluttes, hvad der konkret skal arbejdes videre med. Udsatterrådet har endvidere aftalt, at der på næste møde skal drøftes anbefalinger til regionsrådet om den fremtidige organisering af dialog og inddragelse i forhold til udsatte og sårbare borgere.

Der er på mødet givet foreløbige input til den regionale sundhedsplan, hvor der desuden er aftalt, at der skal arrangeres et forberedelsesmøde for forenings- og panelrepræsentanterne. Kristina Louise Bliksted, Karen Elisabeth Vestergaard og Susanne B. Andersen er udpeget som Udsatterrådets repræsentanter i mødet med regionsrådets udvalg for sundhedsplanlægning om sundhedsplanen.

Mødeplanen for 2026 er godkendt. Det næste møde er torsdag den 25. juni 2026 kl. 9.00-12.00 i Regionshuset i Aarhus.

Punkt 10: Mødedeltagelse

1-01-81-11-23

Sagsfremstilling

Udsatterådets medlemmer er:

Helle Jensen (I), formand
Vivi Altenburg (Æ)
Rose-Marie Møllerup (P)
Nicolai Estrup (O)
Karen Elisabeth Vestergaard, Røde Kors
Anders Stagis, Blå Kors
Anders Sørensen, KFUK's sociale arbejde
Freddy Nielsen, SAND – De hjemløses landsorganisation
Birgitte Thorup, Kirkens Korshær
Kristina Louise Bliksted, Foreningen Social Sundhed
Annie Røn, Bedre Psykiatri
Susanne B. Andersen, Lev
Marianne Wellberg Olsen, Den Sociale Retshjælp

Beslutning

Alle var mødt, undtagen Freddy Nielsen, Annie Røn og Vivi Altenburg, der havde meldt afbud.

Mødet startede kl. 9.00 og sluttede kl. 12.00.